

# Hétfői

# FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Str. Nic Filipescu (v. Arany J. u.) 3.

Felelős szerkesztő és kiadó:  
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak  
Romániában egy évre 200 Lei  
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

## A „Barna” féle pörkölt kávénál jobb nem létezik.

### Törvényt gyártottak

az adók is illetékek felemeléséről, a közutak fenntartásáról, a fürdők játéktárlangjairól, az új rendszerű közigazgatásról, csendőrség és sziguranca átszervezéséről, egyház és állam viszonyáról, vallási és kulturális nehéz kérdésekről. A kényszerűen haladó polgári életnek át kell vennie mindezeket a gyári készítményeket és viselni hol testén, hol lelkén és joga lesz használni közben felfelajduló panasszal elsielni: melyik hol szorít, melyik hol vág. S ha a polgári élet nem tehet egyebet, mit tehetnénk mi, a polgári léttől kiszorult, szegény kisebbségek? Pedig e törvényhalmazban kevés van, amelyik nekünk jótt hoz. S a nyereségek is csak látszólagosak. Megszavazták az iskola segélyt? Huszonötmilliót egyelőre egyszersmindenkorra és a tíz évi kényszergetés alatt lerongyolódott összes felekezetek részére. Megszavazták a kétezre főre leolvadt éhező tisztviselők nyugdíját? Ezzel szemben felemelték az adókat és illetékeket s ráadásul beledobtak a serpenyőbe olyan apróbb terheket, mint amilyenek miatt különösen mi szatmáriak, ma holnap már még szuszogni sem leszünk képesek. Elengedtek a kulturadóból 13%-ot? De még mindig megmaradt 13% és ezzel a felezéssel is csak azt az égbekiáltó jogtalanságot szüntették meg, amelynek alapján tíz éven át háttérbe szorítást kellett elszenvednie a kisebbségi kulturának. Nem kecsket semmi jóval a közigazgatási törvény végrehajtása sem, amely már megszületése előtt nagy erkölcsi veszteséget hozott számunkra. A megalkotott törvények erkölcsi fokmérője az a gond és aggodalom, amely a parlamenti szünet alatt sem hagyja pihenni a többségi pártot. A pártvezetőség ugyanis elrendelte, hogy a pártszervezet igyekezzék meggyőzni a népet a törvények jóságáról. Ez azonban felesleges igyekezetnek látszik. A hozott törvényeket tisztelni és teljesíteni fogjuk. E-leget teszünk a törvények parancsának — mindaddig, amíg azoknak súlyát vállainkkal emelni tudjuk. S ha majd bekövetkezne kisebbségi lársadalmunk nagy összeomlása, lehet, hogy ez lesz bizonyítéka annak, hogy a törvények mégis csak... jók voltak...

## Elbucsuztak a magyar színművészek...

### ... a Jóság szárnyain: a viszontlátásra...

(Sztatmár, aug. 12) Két heli szini szezon után az elmúlt vasárnap este bucsuzott el Fekete Mihály társulata Sztatmár közönségétől. Ez a bucsuzás — a legösszintebben szólva: l é l e k b e m a r k o l ó v o l t. Fekete Mihály az emberi szív hangján a szívekhez szólott és értékkel bíró szavai óriási hatással voltak a szép számú hallgatóságára, akik a „Müller Pepi cukrászdája” című darab harmadik, bucsuelőadását végig élvezték. Teljes erredetiséggel leközlöjünk Fekete Mihály bucsuszavait, amelyet bizonyára azokhoz is intézett, akik ezen bucsuelőadásán nem vehettek részt. Ime: Hölgyeim és Uraim! Sztatmár város Kedves Közönsége!

Ma, amikor elérkeztünk a szatmári nyári szezon végéhez, úgy érzem el kell bucsuznom, ha csak néhány szóval is ettől a várostól, ahol csak néhány hetet töltöttünk, de úgy érzem, — legyökerezett ez a kis társulat, talán nagyon hosszú időre. De ez a szezon vég nemcsak a szatmári szezon végét jelenti, hanem ez az évi működésünk befejezését is. És így úgy érzem, — beszámolóit kell tartanom az egész év működéséről is. Eppen tíz hónapja,

amikor ez a kis csapat, akit az irigyek gonoszsga száműzött Temesvárról, — megindult Faluról Falura — színházat játszani. Nagyszentmiklós, Perjámos, Lovrin, Zombolya, Gátalja, Végvár, Buzias, Facset, Lugos, Káransebes, Hátszeg, Vulkán, Lupény, Petrozsény, Brad, Abrudbánya, Enyed, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Szamosujvár, Dés, Beszterce, Bethlen, Magyarláros, Felsőbánya, Nagybánya, Sztatmár. Ezek voltak a faluk, városok, ahol két hét, egy hónap, vagy nyolc napig tartott a szezon. Önérzettel büszkén mondom, amikor végigtekintek a 28 állomáson, hogy mindenütt szerettek bennünket. Többet arattunk mi, mint tapsokat, sikert, pénzt, — mi szíveket hódítottunk, minket mindenütt szerettek. S úgy érzem Sztatmár is szeretett bennünket...

(Erre olyan taps zúgott fel a nézőtérrel, amelyet az öreg szatmári színház falai talán sohase hallottak még.)

Mi Hölgyeim és Uraim ezért a szeretetért jártuk téiben, viziben, jégben-fagyban az országot és nem a pénzért. Csak így történhetett meg, hogy Petrozsényben egy kis bányász gyerek, lehetett 7 éves, jött a pénztárhoz és azt mondja:

Igazgató bácsi, — nincs csak egy lei pénzem, de nagyon sze-

## Vajjon

a város lakosságának keservesen kiizzadt adóibanjait szabad-e öszetévesztetni a városházán a Csáky-szalmájával?... retnék színházba menni.

— Add ide azt az egy leit fiam. Nesze itt egy zsöllye az első sorban.

A gyerek örömmel kap a jegy után és indul elfelé — de visszafordul:

— De, igazgató bácsi — az öcsém is itt van. Ketten vagyunk. — Nesze fiam még egy zsöllye.

Egy leiért két zsöllye. Az én szememen is kibukkant egy könnycsepp, mint most az Önökéin.

Igen Hölgyeim és Uraim, minket egy leiért, két kis ember is végig nézhetett. Nemcsak Petrozsényben, mindenütt. Mi nem a gőg színháza vagyunk. Mi nem az elbizakodottság színháza vagyunk. Mi az Önök színháza vagyunk. Mi a szív-színháza, mi a szeretet-színháza vagyunk. Csak úgy lehet az, hogy én itt magam, a magam igazgatója, sugója, ügyelője, rendezője, plakátragasztója és az is, aki a plakátot hordja, vagyok. Minden én vagyok. Csak aki játszott, — ez a kis maroknyi csapat.

(Fekete Mihály szeretettel, szinte öleléssel, meleg tekintettel néz a színpad egy sarkában összebújt kis színészcsapatára. A nézőtérben pedig felcsattant a taps és zúgott, zúgott negyedórán át.)

És mi egy álló esztendő óta mentünk, mentünk, csak mentünk, amíg eljutottunk Sztatmárra.

(Felzúg újra a taps a közönség soraiban.)

Mi itt se voltunk mások, mint ami a falukon voltunk. Hittel, tüzzel, lelkesedéssel, becsületesen játszó kis csapat, sugó, ügyelő nélkül és ahol az igazgató maga hordta ki az első plakátjait. Mi itt is a szeretetét akartuk megnyerni a városnak.

(Csattanó, tomboló taps, mely

„Exelsior”  
**Kávé és Tea behozatal**  
Carei Nagy piac sarok  
**A legfinomabb kávé és Tea beszerzési forrása.**

**„ALBINA” Fest,**  
**Tisztit, Mos.**

Satumare, Str. Negru Voda (Báthory u.) 44.  
FIÓK ÜZLET: Strada Stefan cel Mare (Kazinczi ucca) 12.  
Sztatmár és vidéke legelőnyösebb szaküzeme!...

**650**

lej, új finom  
gyermekkoszt  
Herrmannál

nem akart véget érni.)

— Most itt látva az Önök arcát, hallom a tapsokat, — úgy érzem szeretnek minket itt is. (Ami a nézőteret most átfutotta, a közönség megnyilatkozása, példátlan lelkesedése, szinte leírhatatlan.)

Fekete Mihály a tomboló tapsorkán alatt hirtelen a színészei felé fordulva folytatta:

Gyerekeim! Becsülettel, hősi feláldozással 300 estén olyan akarat fűtött át benneteket, amíg minden este játszottatok, hogy méltán véshetitek lelketekbe a betöltött missió arany medáljait. Amíg Isten engem éltet és munkabíró leszek, addig az én színpadom benneteket, mint hőskéket becsül. Fogadjátok tőlem lelkem öleléseit,

lelkem csókjait!...

(A közönség sorainban és a színészek mindannyian könnyeztek.)

Szatmár Kedves Közönsége! Engedjék meg, hogy ami lélekbeli zene szólhat, bughat, zughat, ami vers és költemény, rim és felharsanó érzés lehet — Isten, ha úgy akarja, aki a sorsok fordítója — melegen kiáltom Önök felé belülről, szívből, tulzengve minden ármányt, a Jóság szárnyain: a viszontlátásra!...

Szünni nem akaró taps és dühörgés követte Fekete Mihály szavait, a lelkesedés tüze ugyan csak meglátszott az emberek szemében és eltávozóban hűvvel éltették Fekete Mihályt és társulatának tagjait.

### Az új vámtarifa likvidálja a csempészipart

Nem érdemes csempészní, mert a selyem nálunk is olyan olcsó lesz, mint a külföldön.

(Szatmár, aug. 13) Az új vámtarifa augusztus elsején lépett életbe. A pénzügyminiszter utasította az illetékes közveket, hogy az augusztus elseje előtt beadott deklarációkat még a régi tarifa szerint intézzék el, míg az augusztus elseje után beadott deklarációkat természetesen az új tarifa szerint bírálják el. A vámreform olyan új rendelkezéseket tartalmaz, ami úgy külföldön, mint a belső kereskedelmi életben komoly formában éreztetni fogja hatását. A selyemárak, valamint a piperecikkek magas vámtétele speciális jellegzetessége

volt Romániának és a külföld különösen érezte ezt, mert ebből a két árucikkből legális vámlejárás útján, igen kevés kerülhetett exportra a külföldről Románia számára. A csempészet a legnagyobb mértékben ebben a két iparágban virágzott és ha akadt volna is merész kereskedő, aki nyilvánvalóan csempészt árut tartott is üzletében, ugyancsak busasan megfizetett bátorságáért, ha a hatóságok rájötték erre. Az új vámtarifa, amely a selyem és a piperecikkek vámját tekintélyesen leszállítja, valószínűleg normalizálni fogja az állapotokat.

### Egy beteges hajlamu ismert szatmári uriember megtámadott a Strandon egy fiatalembert.

Szatmár legújabb szenzációja. Kinós botrány a Szamos partján.

(Szatmár, aug. 14) Kinós botrány játszódott le az elmúlt napokban a Strandon, amelynek hőse egy ismert szatmári uriember, aki beteges hajlamaitól elragadtatva erőszakkal merényletet akart elkövetni egy társaságbeli huszonegy éves szatmári fiatalembere. Történetünk főhőse minden nap megjelent a Strandon, ahol a parton meghúzódva szemeit a vízben lubickoló, vagy pedig a homokban sütkérező fiatalembereken legettette. Sokan, akik beteges hajlamait ismerik, ügyet sem vetettek rá, messzire elkerülték, mások pedig különböző, eléggé el nem ítélt vicceket engedtek meg maguknak. Történetünk hőse mindaddig, amíg fel nem tűnt a láthatáron egy közismert szatmári család külföldön tanuló 21 éves fia, csendesen viselkedett. Később azonban a szerencsétlen beteg férfi addig járt a fiatal deák körül, amíg meg nem ismerkedtek. Ettől a perctől kezdve valóságos udvarolni kezdett neki, a-

mit a tapasztalatlan fiatalembert nem értett meg és állandóan azt hangoztatta, hogy az illető ur mennyire szimpatikus, közvetlen ember. Egy alkalommal azt az ajánlatot tette ez az ur a fiatalemberek, hogy menjenek fel együtt a Szamos partjára jó messzire és onnan uszszanak versenyt. A fiatalembert gyanútlanul elfogadta az ajánlatot, elindultak. Egy negyedórásnyira pihenőt tartottak és barátságosan elbeszélgettek. A fiatalemberek még akkor sem tunk fel partnere szándékai, amikor az átkarolta és magához szorította. Talán már itt kitört volna a botrány, ha többen nem közelednek. Később azonban a férfi a fiatalembert rontott, össze-vissza csókolt. A fiatalemberek azonban sikerült kiszabadítani magát és két hatalmas pofont mért le támadójának. Ekkor ez szép szóval akart célt érni. Sirt, könyörgött, mindenfélét ígért, de amikor látta, hogy mindez hiábavaló, mert a fiatalembert

a víz felé indult, ismét neki rontott. A támadás ekkor már felkészülten érte a fiatalembert, aki alaposan elverte támadóját, majd beugrott a Szamosba és szép egyenletes tempóban

visszauszott a Strandra. A pórujárta merénylő csak órák múlva került elő. Egyenesen felöltözött és eltávozott. Azóta senki sem látta a Strandon.

### Román lapszemle.

Az Univer sul azzal a propagandával foglalkozik, amelyet Budapest rádió útján fejt ki Erdélyben. A budapesti rádió-állomás — írja a lap — fáradhatatlan a magyar dalok, magyar reménységek és magyar tiltakozások közvetítésében. A budapesti rádió terjeszt a trianoni szerződések revíziójának és az egykori Magyarországra visszaállításának híreit és itt az erdélyi magyarok az uccákon hallgatják a dunaparti kávéházak csárdásait és bátorító szónoklásait. Sőt, a lap szerint az erdélyi románok is a mult szokásai szerint szívesen hallgatja a pesti színházak magyar operettjeit. Jó vicc, hát mit hallgasson, ha Bukarestnek még ma sincs egy olyan leadója, hogy azt hallgathassa.

A Natiunea 166-ik számában a következőket írja: Mind az erdélyi, mind a magyarországi magyarok új módszert alkalmaznak arra, hogy a bosszu szellemét előkészítsék és Romániát szétrombolják. A koncertek és a dalárda-hangversenyek sem mások, mint ennek a közszellemnek az előkészítésére szolgáló eszközök. Deb-

recenben 200 dalárda vonult fel zászlói, bandériumai és irdenta nótáinak hangjai mellett s hogy ugyanez történt Romániában, Szatmáron és Kovásznán. És mindezeknek ellenére — fejezi be cikkét a lap — tulzó türelmünk folytán ezek a dalosegyesületek a legteljesebb szabadságban működhetnek.

A Vitorul-ból, a liberális párt hivatalos lapjából ide iktatunk még egy írást, ami nem minket harap. Ez a lap a játék-klubok megnyitásával kapcsolatosan támadja a kormányt s azt írja, hogy a játék-klubok helyett jobb lett volna a fürdők erkölcsi életével törődni, mert például Techirghiolban nők és férfiak tiszta meztelenül fürödnek a Strandon. Mit szólnak az idegenek, milyen hírért viszik ennek az országnak, ha meglátják azt a képet, kérdezi leckéztetve a Vitorul és elfelejti, hogy a liberális uralom alatt is Techirghiolban és máshol éppen úgy fürödtek, mint most és ahogy Ádám és Éva fürödtek... ez előtt pár esztendővel a paradicsomban.

### A polgárság panasza a város vezetősége ellen.

(Szatmár, aug. 15) Hét-hét után, nap-nap mellett kapjuk a polgárság köréből a különféle panaszokat a város vezetősége ellen. Ezek között több-kevesebb olyan panasz is van, amelynek tárgyilagos hangja és jogultsága megérdemli a nyilvánosságot. Ebből a panasz áradatból kiválogattunk egy-két valóban közérdekű panaszt, amelyeket lapunk publicitása útján eljuttatunk az arra illetékesek elé abban a hiszemben, hogy a felmerült sérelmeket mielőbb orvosolni fogják.

A volt Dobó uccai polgárok panasza oda irányul, hogy a város vezetősége őket teljesen mostohán kezeli, nem törődik az ő uccájukkal, ami pedig esős időben kocsival is megközelíthetetlen, gyalogszettel meg egyenesen életveszélyes a fencikellen sártenger miatt. A Dobó uccai polgárságnak tehát az volna a jogos kívánsága, hogy a város vezetősége még a télvíz beállta előtt idejében gondoskodjék végre ennek az uccának a kikövezéséről is, mert — mint írják — a tisztviselő

telepnek még a híre sem volt meg, amikor az ő uccájuk már rég teljesen kiépült városrész volt és mégis az előbbi s jóval később létesült városrész néhány uccája, ahol persze bizonyos befentes Korifusok laknak, — járhatóvá lett téve.

A legtöbb panasz a közönség köréből amiatt van, hogy Szatmáron nem lehet pörkölt szalonnát kapni. A panasz érdemi része után érdeklődve megtudtuk, hogy ennek oka egy egészen érthetetlen és époly makacs körülményre vezethető le. A vágóhídon ugyanis az u-

### ROBELLA

kosmetika és hölgyfodrásszat  
Satumare, P. Bratianu 6. I. m. Tel. 27.  
Modern szépségápolás, szépséghibák (hajszaalak, szemölcsök) végleges nyomtalan eltávolítása villannyal. Fénykezelés, rádiómozgás és szénasav arcpakolás. Évek óta legjobb eredménnyel használt ROBELLA kozmetikai szerek készítése. Kérjen ismeretőt. Díjtalan tanácsadás. Speciális hajfestés bármely kívánt színben (Komol, Henna) stb. Ondolálás, Hajvágás, Manikűr. Alapítva: 1918.

többi időben egy merőben tart-hatalan házirend született meg, amely a disznópörkölést egyenesen lehetetlenné teszi. Az érdekelt hentesiparosok pedig hiába tiltakoznak ezen közérdek ellenes intézkedés ellen és hiába hivatkoznak arra, hogy kizárólag a közönség által megszokott izlés miatt kénytelenek pörkölést végezni, — a k ö z v á g ó h i d i állatorvos me-reven elzárkózik ezen k ö z - é r d e k ű kérésük teljesítése elől, jólehet ezért a közvágó-hidat semmiféle anyagi káro-sodás sem érhetné, mert hiszen az érdekelt hentesek egyöntetűen oda nyilatkoztak, hogy a pörkölést mellett is hajlandók megfizetni a forrászért járó illetéket, csak hogy a közönsé- get az általa megszokott és va-lóban izletesebb pörkölt sza-lonnával tudják kiszolgálni. Nem hinnők, hogy a város vezetősége előtt teljesen ismeretlen lenne az az izbeli különbség, ami a forrázott és a pörkölt szalonna között van s így ép-pen ezért bizunk benne, hogy a város közönségének — a pör-költ szalonna iránti — kíván-ságát gátló vágóhidai rendelkezéseket mielőbb megszünteti annál is inkább, mert hiszen ez esetben nemcsak a közön-ség, hanem a város vezetősé-gének a kényes izlésű hasacs-kája is érdekelve van.

## HIREK

### A szatmári Strand

Nyáron van csak a polgárnak Szatmáron, hej! — melege... Adóveik, házbér, számlák: Ez a nyári csemege.

Nem csoda hát ugy-e hogyha Olyan, mint egy kalamyga S verejtékben fürdő testét Kicipeli a Strandra.

No, de nem megy ez oly könnyen, Mint egyesek képzelik, Mert amig eljut odáig, A hő guták megütik.

Csurog a víz homlokáról Szenved, nem is enyhe kint, Míg végül egy óra múlva, — Valahára olt van kint.

Befelé tart... Az ajtóban Ruhatáros lép elé, Agresszíven nyújtva markát Szegény polgáriárs felé.

Erszényét még el se tette, Előlép a kabinos, Aki baksist csak azért kap, Mert elfogadni „tilos”.

S jön a többi, jönnek sorba, Mint derűre a bora... Végül ott áll erszényével, Mint egy sóher kenguru.

Csak fizelett folyton-folyvást, Bálna, düh és gond között... Mielőtt még vízhez jutna, Már egész leveleközött...

Garabonciás.

— **Brassó lesz Románia fővárosa?** Meg nem erősített hírek szerint megint felvetődött az a terv, hogy Bukarest fővárosi minőségét megszüntetik és

helyette Brassót teszik meg az ország fővárosává. E híradás szerint a kormány már el is határozta a nagy változás keresztülvitelét.

**Amig az iparos és a kereskedő pihen, — dolgozik helyettük a reklám.**

— **Leszállítják a katonai szolgálat idejét.** A hadügy-minisztérium elkészítette az új katonai törvényt, mely az unjoncozási rendszert is megreformálja. Az új törvény az önkéntességre jogosító iskolák számát nagyon megszükiti s önkéntességi jogot csak gimnáziumi érettségi vizsga ellenében engedélyez. A katonai szolgálati időt a törvény lényegesen megrövidíti. Közkatonáknak a szolgálati idejét tizen-nyolc hónapban határozza meg. A csendőrség, tengerészet és határőrség szolgálati idejét az eddigi három év helyett két esztendőben állapítja meg.

— **A törpe indiánok legyilkoltak az őserdőben egy expedíció tagjait.** Venezuela egyik őserdjében most az előre hatoló katonák egész sereg holttestet találtak. Megállapították, hogy egy régóta elveszettnek hitt tudományos expedíció tagjainak teljesen felszólóban levő holttestei hevernek az őserdő fái között. A holttestekben mérgezett nyilat találtak. Valószínűnek tartják, hogy az expedíció tagjait a törpe indiánok gyilkolták le, Dél-Amerika legveszedelmesebb indián törzsei. Ezeknek a törpéknek 110–120 cm. az átlagos magasságuk.

## „Sterling“

cipőcrém az előkelő világ cipőcrémje...

— **A bécsi postatakarék elleni követelések bejelentése.** A kolozsvári kerületi igazgatóság újabban kelt rendelete értelmében az érdekelt tudomására hozatik, hogy azok, akiknek a wieni postatakarék-pénztárral szemben bármilyen követelésük van és ezideig nem jelentették be azokat, legkésőbb f. hó 30-ig az ország összes postahivatalaiban bejelenthetik.

**Hirdessen a „Hétfoi Friss Ujság”-ban**

— **Csak ötmillió...** Galaciról jelentik: A galaci gazdasági hivatalban öt milliós sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztó tisztviselők egy év alatt hamis nyugtákkal ennyi-

vel károsították meg az államot. Az egyik, mielőtt letartóztatták volna, — megszökött.

## Garantált és legszebb cipő festés KLÁNICZÁNÁL

— **Kitört az Etna tüzhá-nyó.** Szicíliai jelentések szerint az Etna tüzhányó ismét kitört. Hatalmas lángoszlopok törtek ki a kráterből, a hamueső elborította a vidéket.

— **Szeretője megölt az erdőben egy prágai bártáncosnőt.** Prágából jelentik: A napokban a Prága körüli erdőben egy meztelen, borzalmasan megcsontított fiatal nő holttestét találták meg. A rendőrség előbb azt hitte, hogy egy amerikai lányról van szó, akit már régóta köröznek. A nyomozás során megállapították, hogy az illető azonos Hamotey Johanna prágai bártáncosnővel. Valószínű, hogy szeretője egy taxisoffor csalta ki az erdőbe és ott kégyilkosságot követett el.

**A „Hétfoi Friss Ujság” hirdetései nélkül ne várjon üzleti forgalmat.**

— **Nagy gyakorlatot tart az orosz flotta.** Konstancából jelentik: Tegnap óta nagy gyakorlatot tart a szovjet-flotta a Fekete-tengeren. Az ágyudörgések hangja egész Konstanciáig elér. A gyakorlatban nyolcvan haditengerészeti egység vesz részt.

— **Szeptember 2. az összeesküvők tárgyalásának napja.** Bukarestből jelentik. A fascisták ügyében a vádirat már elkészült és a hadbíróság szeptember másodikára tűzte ki a főtárgyalást a komplottisták ügyében. A vádirat szerint a meggyújtott államesziny előkészítésében negyvenkét tiszt és hivatalnok vett részt, akiket vád alá helyeztek. A komplottisták július 4-én erzsákos uton akarták elfoglalni az állami intézményeket és le akarták fogni a kormány tagjait. Felemlíti a vádirat, hogy az összeesküvők fekete ingbe voltak öltözve és a város különböző pontjain, különböző helyeken fekete ingeket helyeztek el, hogy az összeesküvők sikere után magukra ölhessék.

— **Halál vár Délamerikába a magyarra.** Szegedről jelentik: Egy Délamerikába kivándorolt magyar munkás levelet irt Szegedre, amelyben leírja, hogy milyen rettenetes sorsuk van az Erdélyből kivándorolt magyaroknak. Eltekintve attól, hogy óriás kigyók, lig-

risek, jaguárok és más veszedelmes vadállatok veszélyeztetik az emberek életét, a munkabér a földeken oly kevés, hogy még az éhenhalásra is kevés. A Szegedről elszármazott munkás azt írja, hogy mindeki halljon meg inkább ott-hon Magyarországon, minthogy elveszzen ebben a valóságos pokolban, ahol állandó ötven fokos meleg alatt ájuldoznak a munkások.

**Okvetlen olvassa el a „Hétfoi Friss Ujság” jövő heti szennzációs számát.**

## Tevjovits József

vizumoztatási irodája

Dácia udvar

Gyorsan, pontosan és olcsón teljesíti megbízatásait

**Mű és Sima öröklést garantált minőségben és olajszajtolást a legolcsóbban végez a**

## László malom

Telefon: 390.

**Klein Zoltánnak a kelméje, Selyme s egyéb árucikke**  
**Hallo! Hó!...**  
**Finom s olcsó,**  
**Ámde jó!...**

**Az erdélyi magyar írók** Erdélyi Helikon nevű szabad szervezetének legutóbbi összejövetelén a legutolsó — harmadik napon került döntésre a marosvécsi vendégszerető házigazda, Kemény János báró által kitűzött 30.000 lejes jutalomdíj kiadása. A bíráló bizottság az ezévi nagydíjat Tompa Lászlónak, a kitűnő poétának ítélte oda.

## Szerkesztői üzenetek:

— **Kacsovszky Gy. Sighet:** Mondja meg az illetőnek, hogy az ottani Kath. Kőr nevében hónapokkal ezelőtt elvitt partitúrát adja vissza, mert itt már rossz szemmel nézik az eddigi hallgatást.

— **Kiváncsi, Loco:** A kormány által beterjesztett törvénytervezet — tudomásunk szerint — jutalmazza az adó elől eltoltok jövedelmek feljelentőit.

— **Ideális lélek, Seini:** Versőt nem közöljük még idealizmusból sem.

## A hét humora

### A korzón

— Nini, hát ön é? Azt hallottam, hogy meghalt.

— Nem, a bátyám halt meg.

— Igazán? Ó, de sajnálom.

### A Victóriában

— Hallottad azt a pletykát, amit Szentossy Etáról mesélnek?

— Mi az, hogy hallottam? Én találtam ki.

### A Strandon

— Na, hogy megy maguknak?...

— Rosszul kérem.

— Hát miért?...

— Most úgy van kérem, hogy a gazdagemberek Rónaszéken fürödnek, akik pedig idejönnek, azok mind piszkos fráterek...

**Apolló**

Hétfőn, kedden, szerdán:  
A halálhíd áldozata

**Urania**

Renoválások miatt nincs előadás

# Hol vásároljunk?

Önnek nem kerül fáradságába s a hirdetővel és velünk szemben is kedves figyelmet tanúsít, ha vásárlásnál a „Hétfoi Friss Ujság“-ra hivatkozik!

## Kályhák

minden színben raktáron. Javításokat szakszerűen és olcsón vállal

### Berger Adolf

kályhámester Calea Traian (v. Attila u.) 9 szám.

## Olesó és tartós cipőket

készít

### Fábián István

cipész

Strada Mihai Viteazul (v. Rákóczi u.) 27.

Egy tanuló fizetéssel felvételük

## Utloveléket

legolcsóbban, leggyorsabban vizumoztat

### Lebovics Izidor

futáriódája Bul. Basarabilor (v. Batthányi u.) 1. szám.

## Kereskedelmi Bank Rt.

Satu-Mare, P. Bratianu 13. Deák tér.

Alap- és tartaléktőke: 10 750 000.

### Folyóait kölcsönöket

Kereskedelmi váltókra, földbirtokokra, városi bérházakra hosszabb lejáratú olcsó kölcsönöket nyújtunk, régi drágább kamatozású kölcsönöket olcsóbb kamatu kölcsönökre konvertálunk. Igen előnyös fizetési és rendezési feltételek.

### Betéteket

leiben és külföldi valutákban igen előnyös kamatozás mellett elfogadunk

### Valutákat

idegen pénzeket és érmekeket a legelőnyösebb napi áron veszünk és adunk.

### Átutalásokat

inkasszókat, meghitelezéseket s minden bankszerű megbízást a legelőnyösebb feltételek mellett ellátunk.

Az Agyag és Vegyipar Rt. téglala-dási helye. Előnyös fizetési feltételek.

FEDJE HÁZÁT

Muschong

tetőcseréppel

Tartós,

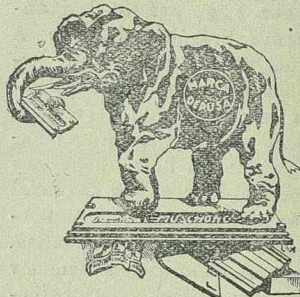
Könnyű.

Olesó,

Gyár:

Muschong J. & Co.

LUGOJ



Megnyílt a

FAVORIT

CIPŐ ÁRUHÁZ

P. Bratianu 15 szám. Mertz divatáruház mellett.

## Chevrolet személy és teher automobilon

A General Motors ezen legújabb alkotása az automobil ipar terén óriási feltűnést keltett. Olesó, erős, nagyon tartós és szép kivitelű kocsi.

Motora ugyanolyan, mint Buick-é, hatalmas és nagyon erős, legmodernebb ujitásokkal és a legújabb felszerelésekkel. A karosszeria kivitele erős és tetszetős. Világítása kiváló, praktikus ujitásokkal.

## Melchner József és Társa

Automobil, Rádió és Műszaki vállalat Satu-Mare, P. Bratianu (Deák-tér) 6. Telefon: 362. Mielőtt automobilt vesz, tekintse meg ezen új típusu kocsikat lerakatunkban.

## Villanyvilágítási

berendezéseket és javításokat pontosan és olcsón szerel

## TOKODY

villanyvilágítási vállalata Uránia alatt. Telefon: 182.

Csillárok, égők, rádióalkatrészek, hangszórók stb. beszerzési áron kaphatók.

Legszebb Perzsa szőnyegek, legjobb angol gypju fonalak

legelőnyösebben

Özv. Friedmann Jenőné-nél (Ösztreicher palota)

## Halmes fogászati műterem

Satu-Mare

Verbőczy ucca 11. (Kath.

Legényegylettel szemben)

Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket.

## A „Victória“

kávéházban minden este

Horváth Jancsi hírneves

cigányprimás kitűnő ze-

nekarával muzsikál.

Önnek nincs szüksége nagyhangú reklámra, ellenben jó ruhát akar!

Forduljon tehát teljes bizalommal,

## Lath Sándor

uriszabóságához

Str. Decebal (v. Kölcsei u.) 1 sz.

## Első

## Nagykárolyi

## Műgőzmalom

szatmári cseretelepe.

Telefonszám: 39.

## Élő és művirág

koszoruk már 40 leitől. Ujdivatu

ruskus koszoruk már 100-leitől.

Különféle alkalmi díszítések

és szálas virágok, koszoru-sza-

lag különlegességben nagy vá-

laszték és jutányos árak! Vi-

dékre nagyobb rendelés esetén

viszonteladónak 20% kedvez-

mény. BEREY KÁROLYNÉ,

virágüzlet, Satu-Mare, Str. Ste-

fan cel Mare, (v. Kazinczy u.) 11.

## Figyelem!

Ne dobja el magától a szerencsét. Ingyen!

Kérjen a bevásárlási üzletének tulajdonosától egy „Romania“ bevásárlási könyvecskét, mely a következő előnyöket biztosítja az ön javára. a) Részt vesz a havi sorsolásoknál, melyek minden hónapban Szatmár és környéke részére külön tartatnak. A kisorsolt összeg felvételéhez csak akkor jogosult, ha a könyvecskéjében legalább 80 Lei értékű bélyeg van beragasztva. Kisérjék figyelemmel a „Hétfoi Friss Ujság“-ban megjelent hirdetéseinket.

b) Olcsón (kedvezményesen) vásárolja minden szükségletét (u. m. élelmiszer, ruhát, fát stb.) az alább felsorolt üzletekben:

Szörme: Görömböi János Kazinczy ucca 5.

Vas, játék és sport áruk Fekete és Társa Deák tér.

Vas és edény Wohl Testvérek Eötvös u.

Fényképész és nagyító Gömöri Béla Deák tér 7 szám.

Hölgy fodrász és manikűr Grosz Gizella Deák tér 7.

Könyv és papír kereskedés Boros Adolf Hám János u.

Huszar Aladár Deák tér.

Üveg, porcellán, konyha edények Grünfeld Jenő Rákóczi u. 27.

Rádió és villany felszerelés Tokody Károly Kazinczy u. 24.

Festék üzlet Vámos Áron Hám János u. 4.

Konfekció és szövő kötött üzlet Szőke Béla Deák tér 21.

Ékszer, órák és óra javító műhely Marton és Weinberger Deák tér 26.

Látvány, ékszerész és órák Teitelbaum Áron Hám János u. 9.

Órák és ékszerész Grosz Bernát Rákóczi u. 31.

Cipő áruház „Favorit“ Deák tér.

Paládi Rákóczi u. 21.

Férfi uri szabó Blum Márton Deák tér 7.

Férfi uri szabó Pollák Mihály Farkas Antal u. 6.

Kézi munka és goblein Krammer Eugen Deák tér 26.

Női és férfi kalap üzlet Keszler Antal Deák tér 15.

Női kalap és átalakítás Weisz Juliska Bem u. 1.

Bőr és talp Hazai Béla Kazinczy u. 5.

Bőrönd és szíjgyártó áruk Székely István Rákóczi u. 21.

Női és férfi divat áru Paskuj Imre Deák tér 17.

Rőfős és divat áru Fábián György Rákóczi 38.

„ „ „ Majer Antal Deák tér.

„ „ „ Textil Ház Deák tér.

„ „ „ Klein Elek Deák tér 23.

Drogeria és parfümeria „Diana“ Hám János u.

„ „ „ „Kigyó“ Deák tér 20.

Cipész műhely Grünfeld Mauritiu Deák tér 7.

Fűszer és csemegé Borgida Miklós Deák tér.

„ „ „ „Török Zoltán Rákóczi u. 31.

Fűszer és vegyes áru Preisler Manóné Vajai u. 1.

„ „ „ „Stern Vilmos Töltés u. 16.

„ „ „ „Ordentlich Jenő Petru Rares 13.

„ „ „ „Lichtman Jenő Árpád u. 16.

„ „ „ „Ignat Ferencz Bátori u. 13.

„ „ „ „Schwarcz Péter Árpád u. 46.

„ „ „ „Báte Gyula Kinizsi u. 23.

„ „ „ „Kegye István Hóttanc u. 48.

„ „ „ „Budaházi Sándor Hegyi u. 8.

„ „ „ „Kovács Lajos Honvéd u. 16.

„ „ „ „Mogyorósi István Veselényi u. 24.

„ „ „ „Salamon Dezső Várdomb u. 25.

„ „ „ „Borek Izidor Batiz.

„ „ „ „Davidson Max Réztelek.

A kedvezményt a „ROMANIA“ bélyegjegyei által adják a fenti kereskedők és iparosok, melyeket a könyvecskébe beragaszt s a mit készpénzben a Társaság kifizet.

c) A könyvecské tulajdonosa minden díj fizetés nélkül baleset és halálesetre 4000 Lei-ig biztosítva van.

Az augusztus havi sorsolásnál a 15,239-es sz. bevásárlási könyvecské nyert 4000 Lei-t

A következő sorsolás f. év szeptember 1-én lesz.

A bélyegjegyek és a pénz a helybeli „Kereskedelmi Bank R. T. kez-

zelése alatt van.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.